

CYFARFOD: PWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO

DYDDIAD: 22 MAI 2025

TEITL: DIWEDDARIAD CHWARTEROL RHEOLAETH TRYSORLYS

PWRPAS: Mae Cod Ymarfer CIPFA yn ei gwneud yn ofynnol i'r dangosyddion darbodus gael eu hadrodd bob chwarter

ARGYMHELLIAD: DERBYN YR ADRODDIAD ER GWYBODAETH

AWDUR: DELYTH JONES-THOMAS, RHEOLWR BUDDSODDI

1. Cyflwyniad

Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu *Cod Ymarfer Rheolaeth Trysorlys Gwasanaethau Cyhoeddus* Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (Cod CIPFA) sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor gymeradwyo adroddiadau rheolaeth trysorlys yn chwarterol a blynyddol.

Mae'r adroddiad chwarterol hwn yn darparu'r diweddariad ychwanegol ac yn cynnwys y gofyniad yng Nghod 2021 o adrodd chwarterol ar ddangosyddion darbodus rheolaeth trysorlys.

Cymeradwywyd Strategaeth Rheolaeth Trysorlys y Cyngor ar gyfer 2024/25 yn y Cyngor Llawn ar 7 Mawrth 2024. Mae'r Cyngor wedi benthyca a buddsoddi symiau sylweddol o arian ac felly mae'n agored i risgiau ariannol gan gynnwys colli arian a fuddsoddwyd ac effaith refeniw newid cyfraddau llog. Felly mae adnabod, monitro a rheoli risg yn llwyddiannus yn ganolog i Strategaeth Rheolaeth Trysorlys y Cyngor.

2. Cefndir Economaidd

Cyflwynodd Canghellor y Trysorlys Cyllideb yr Hydref ddiwedd mis Hydref. Yn seiliedig ar y cynlluniau a gyhoeddwyd, adroddodd y *Office for Budget Responsibility* y byddant yn rhoi hwb tymor byr i dwf Cynnyrch Mewnol Crynswth (CMC) cyn ei wanhau ymhellach ymlaen a gwthio chwyddiant yn uwch dros y tymor canolig. Achosodd y newid hwn i'r rhagolygon economaidd a chwyddiant i farchnadoedd ariannol ail-addasu disgwyliadau o Gyfradd Banc Lloegr a chynnyrch gilt yn uwch. Fe wnaeth ymgynghorwyr rheolaeth trysorlys y cyngor, Arlingclose, hefyd adolygu ei ragolwg cyfradd llog i fyny ym mis Tachwedd, gyda disgwyl i Gyfradd Banc ostwng i 3.75% yn y pen draw.

Arhosodd chwyddiant blynyddol Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) y DU yn uwch na tharged 2% Banc Lloegr yn rhan olaf y cyfnod. Adroddodd y Swyddfa Ystadegau Gwladol (ONS) fod prisiau defnyddwyr pennawd wedi codi 2.6% ym mis Tachwedd 2024, i fyny o 2.3% yn y mis blaenorol ac yn unol â'r disgwyliadau. Cododd CPI

craidd hefyd, ond yn fwy na'r disgwyl, ac arhosodd yn uchel ar 3.6% ym mis Tachwedd yn erbyn rhagolwg o 3.5% ac o'i gymharu â 3.3% yn y mis blaenorol.

Ni chofnododd CMC economi'r DU unrhyw dwf (0.0%) rhwng Gorffennaf a Medi 2024 a 0.4% rhwng Ebrill a Mehefin 2024, cafwyd adolygiad pellach i lawr o'r gyfradd 0.5% a adroddwyd yn flaenorol gan yr ONS. O'r ffigurau CMC misol, amcangyfrifwyd bod yr economi wedi lleihau 0.1% ym mis Hydref, yn dilyn yr un gostyngiad maint ym mis Medi.

Parhaodd y farchnad lafur i lacio, ond mae angen trin data ONS gyda gofal. Adroddodd ffigurau diweddar fod y gyfradd ddiweithdra wedi codi i 4.3% (3mis/blwyddyn) yn y tri mis hyd at Hydref 2024 a gostyngodd anweithgarwch economaidd i 21.7%. Adroddodd yr ONS dwf cyflog dros yr un cyfnod o dri mis ar 5.2% ar gyfer enillion rheolaidd (ac eithrio taliadau bonws) ac ar gyfer cyfanswm enillion.

Cynhaliodd Pwyllgor Polisi Ariannol Banc Lloegr y Gyfradd Banc ar 4.75% yn ei gyfarfod ym mis Rhagfyr 2024, ar ôl ei ostwng i'r lefel honno ym mis Tachwedd ac yn dilyn toriad blaenorol o 25bp o'r brig o 5.25% yng nghyfarfod y Pwyllgor ym mis Awst (5-4 pleidleisio i dorri). Yng nghyfarfod mis Rhagfyr, pleidleisiodd chwe aelod o'r Pwyllgor i gynnal Cyfradd Banc ar 4.75% tra bod yn well gan dri aelod ei ostwng i 4.50%. Awgrymodd cofnodion y cyfarfod bod rhagolygon ar gyfer twf economaidd yn bryder ymhlith llunwyr polisi wrth i'r Banc israddio ei ragolwg CMC Ch4 o 0.3% i 0.0%.

Adroddiad Polisi Ariannol mis Tachwedd bod Bank Lloegr yn disgwyl twf CMC i god i tua 1.75% (CMC pedwar chwarter) yn y cyfnod cynnar o'r gorwel rhagolygon cyn disgyn yn ôl. Effaith Cyllideb Hydref y Llywodraeth oedd i wthio CMC yn uwch yn 2025 na'r disgwyl yng nghyfarfod mis Awst, cyn dod yn wannach. Dangosodd y rhagolygon ar gyfer chwyddiant CPI ei fod yn codi uwchlaw targed 2% y Pwyllgor o 2024 i 2025 ac yn cyrraedd tua 2.75% erbyn canol calendr 2025. Dros y tymor canolig, unwaith y bydd y pwysau tymor byr yn lleddfu, roedd disgwyl i chwyddiant sefydlogi o gwmpas y targed o 2%. Roedd disgwyl i'r gyfradd ddiweithdra gynyddu'n gymhedrol, yn codi i tua 4.5%, y gyfradd ddiweithdra cydbwysedd tymor canolig tybiedig, erbyn diwedd y gorwel rhagolygon.

Cadwodd Arlingclose, ei farn ganolog y byddai Cyfradd Banc yn parhau i ostwng o 5.25%. O'r toriad cyntaf ym mis Awst 2024, ac yna'r nesaf ym mis Tachwedd a gymerodd y Gyfradd Banc i 4.75%, Ystyrir mai Chwefror 2025 yw'r mis tebygol ar gyfer y gostyngiad nesaf, gyda thoriadau eraill yn dilyn yn gyson i fynd â Chyfradd Banc i lawr i oddeutu 3.75% erbyn diwedd 2025.

Parhaodd Cronfa Ffederal yr Unol Daleithiau i dorri cyfraddau llog yn ystod y cyfnod gan leihau Cyfradd Cronfeydd Fed 0.25% yn ei gyfarfod polisi ariannol ym mis Rhagfyr 2024 i ystod o 4.25% -4.50%, gan nodi'r trydydd gostyngiad yn olynol. Disgwylir toriadau cyfraddau llog pellach yn 2025, ond gall ansicrwydd ynghylch effaith chwyddiant bosibl polisiâu'r Arlywydd Trump o ran cyflymder a maint

gostyngiadau cyfraddau pellach. Ymhellach, mae economi'r Unol Daleithiau yn parhau i ehangu ar gyflymder gweddus, gan awgrymu y gallai fod angen i bolisi ariannol aros yn fwy cyfyngol yn y misoedd nesaf nag a ddisgwyliwyd o'r blaen.

Parhaodd Banc Canolog Ewrop (ECB) hefyd â'i gylch torri cyfraddau, gan leihau ei dair cyfradd bolisi allweddol 0.25% ym mis Rhagfyr. Cododd chwyddiant parth yr ewro uwchlaw targed 2% yr ECB ym mis Tachwedd 2024, yn taro 2.2% fel y disgwyliwyd yn eang a chynnydd pellach o 2% yn y mis blaenorol. Disgwylir i chwyddiant godi ymhellach yn y tymor byr, ond yna cwmpo yn ôl tuag at y targed o 2% yn ystod 2025, gyda'r ECB yn parhau i fod yn ymrwymedig i gynnal cyfraddau ar lefelau sy'n gyson â dod â chwyddiant i'r targed, ond heb awgrymu llwybr penodol.

3. Crynodeb Rheolaeth Trysorlys

Ar 31 Rhagfyr 2024, roedd gan y Cyngor fuddsoddiadau net o £61.3m sy'n deillio o'i incwm a gwariant refeniw a cyfalaf.

Parhaodd y Cyngor ei strategaeth o gadw benthyca a buddsoddiadau islaw eu lefelau sylfaenol, a elwir weithiau'n fenthycia mewnol, er mwyn lleihau'r risg a chadw costau llog yn isel.

	31.3.24 Balans £m	Symudiad £m	31.12.24 Balans £m
Benthyca tymor hir	94.0	(1.4)	92.6
Benthyca tymor byr	5.6	0.2	5.8
PFI	1.0	0	1.0
Cyfanswm benthyca	100.6	(1.2)	99.4
Buddsoddiadau tymor byr	(97.6)	(23.1)	(120.7)
Arian a chyfwerthoedd arian	(43.9)	3.9	(40.0)
Cyfanswm buddsoddiadau	(141.5)	(19.2)	(160.7)
Benthyciadau net/ (buddsoddiadau)	(40.9)	(20.4)	(61.3)

Strategaeth a Gweithgaredd Benthycia: Ni wnaed unrhyw fenthyciadau tymor hir yn 2024, gyda benthyciadau presennol yn aeddfedu heb eu hadnewyddu. Galluogodd y strategaeth hon i'r Cyngor leihau costau benthyca net (er gwaethaf yr incwm buddsoddi a gollwyd) a lleihau risg trysorlys cyffredinol y Cyngor.

Gweithgaredd Buddsoddi'r Trysorlys: Mae'r Cyngor yn dal cronfeydd sylweddol, sy'n cynrychioli incwm a dderbyniwyd ymlaen llaw i wariant ynghyd â balansau a chronfeydd wrth gefn a gedwir ar gyfer Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru a'r Gronfa Bensiwn. Yn ystod y flwyddyn, roedd balansau buddsoddi'r Cyngor yn amrywio rhwng £106.8m a £235.8m oherwydd gwahaniaethau amseru rhwng incwm a gwariant.

Sefyllfa Buddsoddiadau

	31.3.24 Balans £m	Symudiad £m	31.12.24 Balans £m
Banciau a chymdeithasau adeiladu (heb eu diogelu)	5.9	6.5	12.4
Awdurdodau Lleol	81.0	7.0	88.0
Cronfeydd Marchnad Arian	43.0	(5.4)	37.6
Swyddfa Rheoli Dyledion	0.0	10.9	10.9
Cronfeydd wedi'i pwlio	11.6	0.2	11.8
Cyfanswm buddsoddiadau	141.5	19.2	160.7

4. Dangosyddion Darbodus Rheolaeth Trysorlys

Fel sy'n ofynnol gan God Rheoli'r Trysorlys CIPFA 2021, mae'r Cyngor yn monitro ac yn mesur y dangosyddion darbodus canlynol ar gyfer rheoli'r trysorlys.

i. Meincnod Ymrwymadau

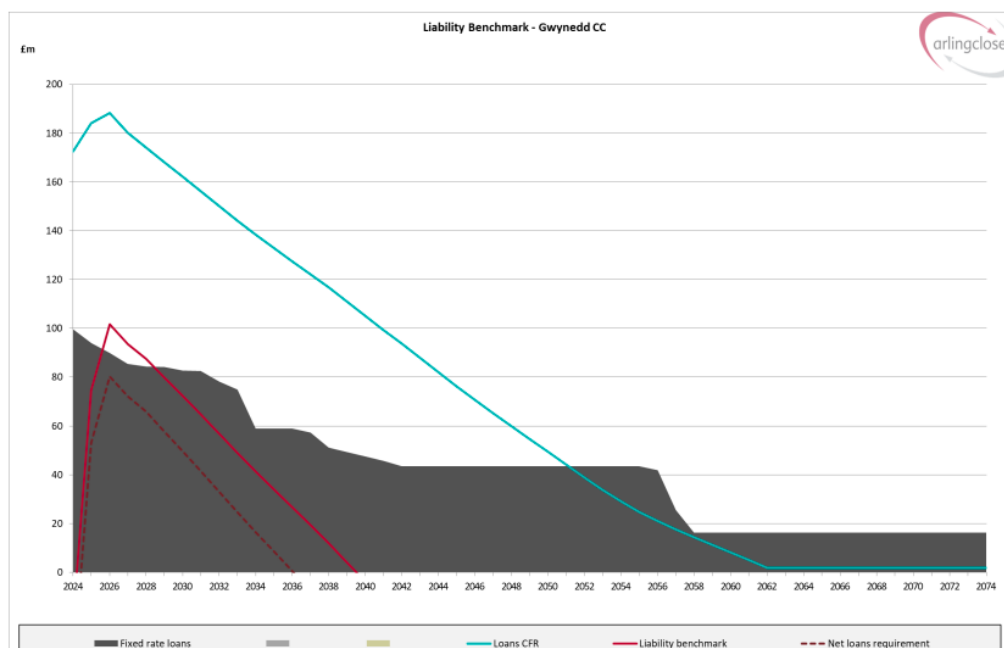
Mae'r dangosydd hwn yn cymharu gwir fenthyciadau presennol y Cyngor yn erbyn meincnod ymrwymadau sydd wedi'i gyfrifo i ddangos y lefel risg isaf o fenthycia. Mae'r meincnod ymrwymadau yn arf pwysig i helpu i sefydlu a yw'r Cyngor yn debygol o fod yn fenthyciwr hirdymor neu'n fuddsoddwr hirdymor yn y dyfodol, ac felly siapia ei ffocws strategol a'i benderfyniadau. Mae'n cynrychioli amcangyfrif o swm cronnus y benthycia allanol y mae'n rhaid i'r Cyngor ei ddal i ariannu ei gynlluniau cyfalaf a reffeniw cyfredol tra'n cadw buddsoddiadau'r trysorlys ar y lefel isaf o £21.5m sydd ei angen i reoli llif arian o ddydd i ddydd.

	31.3.24 Gwir	31.3.25 Amcan	31.3.26 Amcan	31.3.27 Amcan
CFR Benthyciadau	172.5	189.2	191.7	193.7
Llai: Adnoddau'r Fantolen	(214.0)	(131.1)	(108.1)	(108.1)
Gofynion benthyciadau net	(41.5)	58.1	83.6	85.6
Ychwaneg: Lwfans hylifedd	21.5	21.5	21.5	21.5
Meincnod ymrwymadau	(20.0)	79.6	105.1	104.8
Benthycia presennol	100.0	93.0	89.3	84.9

Mae'r tabl yn dangos bod y Cyngor yn disgwyl parhau i fenthycia uwchlaw ei feincnod ymrwymadau hyd at 2025. Mae hyn oherwydd bod y Cyngor yn dal cronfeydd wrth gefn, ac mae all-lif arian parod hyd yma wedi bod yn is na'r rhagdybiaethau a wnaed pan fenthycwyd y benthyciadau.

Yn dilyn y rhagolwg tymor canolig uchod, mae'r meincnod atebolrwydd hirdymor yn tybio nad oes gwariant cyfalaf newydd wedi'i ariannu gan fenthycia, isafswm

darpariaeth refeniw ar wariant cyfalaf newydd yn seiliedig ar ddull llinell syth 50 mlynedd. Dangosir hyn yn y siart isod ynghyd â phroffil aeddfedrwydd benthyca presennol y Cyngor.

Mae'r siart yn dangos nad oes angen benthyca yn y tymor hir yn seiliedig ar amcanion cyfredol, ond efallai yn y tymor byr yn y dyfodol agos.

ii. Strwythur Aeddfedrwydd Benthyca

Mae'r dangosydd hwn wedi'i osod i reoli pa mor agored yw'r Cyngor i risg ail-ariannu. Roedd y terfynau uchaf ac isaf ar strwythur aeddfedrwydd benthyciadau cyfradd sefydlog fel a ganlyn:

	31.12.24 Gwir	Terfyn Uchaf	Terfyn Isaf	Cydymffurfio
O dan 12 mis	5.9%	25%	0%	✓
12 mis ac o fewn 24 mis	2.8%	25%	0%	✓
24 mis ac o fewn 5 mlynedd	7.2%	50%	0%	✓
5 mlynedd ac o fewn 10 mlynedd	24.1%	75%	0%	✓
10 mlynedd a throsodd	60.0%	100%	0%	✓

Mae cyfnodau amser yn dechrau ar ddiwrnod cyntaf pob blwyddyn ariannol. Dyddiad aeddfedrwydd benthyca yw'r dyddiad cynharaf y gall y benthyciwr fynnu ad-daliad.

iii. Buddsoddiadau Rheolaeth Trysorlys Hir-dymor

Pwrpas y dangosydd hwn yw rheoli pa mor agored yw'r Cyngor i'r risg o achosi colledion trwy geisio ad-daliad cynnar o'i fuddsoddiadau. Y terfynau darbodus ar y terfynau rheolaeth trysorlys hirdymor yw:

	2024/25	2025/26	2026/27	Dim dyddiad penodol
Y prifswm a fuddsoddir y tu hwnt i ddiwedd y flwyddyn	£13m	£0	£0	£0
Terfyn ar brifswm a fuddsoddir tu hwnt i ddiwedd y flwyddyn	£40m	£20m	£20m	£20m
Cydymffurfio	✓	✓	✓	✓

Dangosyddion ychwanegol:

Mae'r Cyngor yn mesur ac yn rheoli ei amlygiad i risgiau rheolaeth trysorlys gan ddefnyddio'r dangosyddion canlynol:

Diogelwch: Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu mesur gwirfoddol o'i amlygiad i risg credyd drwy fonitro sgôr credyd cyfartalog wedi'i bwysoli gan amser yn ei bortffolio buddsoddi. Caiff hyn ei gyfrifo drwy gymhwyso sgôr i bob buddsoddiad a chymryd y cyfartaledd rhifyddol, wedi'i bwysoli gan hyd pob buddsoddiad. Rhoddir sgôr i fuddsoddiadau heb sgôr yn seiliedig ar eu risg canfyddedig.

	31.12.24 Gwir	2024/25 Targed	Cydymffurfio
Sgôr credyd cyfartalog portffolio	4.7	Sgôr o 6 neu is	✓

Hylifedd: Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu mesur gwirfoddol o'i amlygiad i risg hylifedd drwy fonitro faint o arian sydd ar gael i dalu taliadau annisgwyl o fewn cyfnod treigl o dri mis, heb fenthyca ychwanegol.

	31.12.24 Gwir	2024/25 Targed	Cydymffurfio
Cyfanswm arian ar gael o fewn 3 mis	£148.9m	£10m	✓

Datguddiad Cyfraddau Llog: Mae'r dangosydd hwn wedi'i osod i reoli pa mor agored yw'r Cyngor i risg cyfradd llog. Y terfynau uchaf ar effaith refeniw blwyddyn o gynnydd neu ostyngiad o 1% mewn cyfraddau llog oedd:

	31.12.24 Gwir	2024/25 Terfyn	Cydymffurfio
Y terfyn uchaf ar effaith refeniw blwyddyn o <u>gynnydd</u> o 1% mewn cyfraddau llog	£1,324,852	£2,290,000	✓
Y terfyn uchaf ar effaith refeniw blwyddyn o <u>gwmp</u> o 1% mewn cyfraddau llog	£1,324,852	£2,290,000	✓

5. Argymhelliad

Derbyn yr adroddiad er gwybodaeth.